

§ 417

Hankintaoikaisuvaatimus tietohallintopäällikön päätöksestä 10.5.2022 § 10, CAVE-tilojen ohjelmistoratkaisun hankinta, tarjoajien valinta neuvotteluihin

HEL 2022-004238 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Tietoa Finland Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen, joka koskee tietohallintopäällikön päätöstä 10.5.2022 § 10.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella tietohallintopäällikön päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jaakko Seppänen, lakimies, puhelin: 310 39062
jaakko.seppanen(a)hel.fi
Juha Tuomainen, tietomalliasiantuntija, puhelin: 040 643 2863
juha.o.tuomainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus, Tietoa Finland Oy
- 2 Lausuma, Collapime Oy
- 3 Vastaselitys, Tietoa Finland Oy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen
tekijä

Collapime Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisuun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tietohallintopäällikön tekemä hankintapäätös 10.5.2022 § 10 perusteluineen sekä muutoksenhakuohjeineen annettiin tiedoksi tarjoajille 11.5.2022.

Tietoa Finland Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus on saapunut 24.5.2022. Hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala kilpailutti kaupunkiympäristötalon Cave-virtuaalitodellisuustiloihin tarkoitetun ohjelmistoratkaisun. Hankinnasta julkaistiin kansallista palveluhankintaa koskeva hankintailmoitus 8.4.2022 HILMAssa.

Hankintaan sovelletaan hankintalain (1397/2016) 11 luvun kansallisia hankintoja koskevia säännöksiä. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä, kuitenkin sillä erotuksella, että menettelyyn ilmoitettiin sisältyvän alustavien tarjousten pohjalta käytäviä täsmentäviä ja tarjousten parantamiseen tähtäviä neuvotteluja hankintamenettelyyn mukaan valittujen tarjoajien kanssa. Neuvottelujen jälkeen hankintayksikkö pyytää erikseen neuvotteluihin osallistuneilta tarjoajilta lopulliset ja sitovat tarjoukset, joiden hinta-laatusuhteen vertailun perusteella hankintayksikkö valitsee toimittajan.

Hankinnan tarjouspyynnössä ja sen liitteissä oli asetettu pakolliset soveltuvuus- ja vähimmäisvaatimukset, jotka tarjoajan ja tarjoajan alustavan tarjouksen tuli täyttää, jotta tarjoaja voidaan valita mukaan hankintaan liittyviin neuvotteluihin.

Alustavan tarjouksen jättivät määräaikaan mennessä kaksi tarjoajaa: Collaprimo Oy ja Tietoa Finland Oy.

Alustavien tarjousten tarkistamisvaiheessa tietohallintopäällikkö päätti sulkea Tietoa Finland Oy:n pois hankintamenettelystä, koska Tietoa Finland Oy ei täyttänyt tarjouskilpailussa tarjoajien soveltuvuudelle asetettuja pakollisia vaatimuksia.

Tarkastusvaiheessa todettiin, että Tietoa Finland Oy ei täytä kaikilta osin esitettyjä soveltuvuusvaatimuksia, sillä toimittajan esittämä referenssitoimitus ei vastaa pakolliselle referenssitoimitukselle asetettuja sisällöllisiä vaatimuksia. Tarjoaja on vastannut toimittamassaan referenssilomakkeessa, että ilmoitettu referenssitoimitus ei täytä hankintayksikön asettamaa pakollista vaatimusta ”Referenssitoimitukseen sisältyy ohjelmistoratkaisun kehittämistä ja räätälöintiä tilaajan tarpeiden mukaisesti.”

Hankintaoikaisuvaatimuksen sisältö

Tietoa Finland Oy on hankintaoikaisuvaatimuksessaan vaatinut hankintamenettelyn osallistujien valintaa koskevaa päätöstä oikaistavan niin, että Tietoa Finland Oy päätetään ottaa mukaan muutoksenhaun kohteena olevaan hankintamenettelyyn. Vaatimustaan Tietoa Finland Oy on perustellut muun muassa seuraavasti:

Pakollisten referenssitoimitusten toiminnallisuuksilta on edellytetty neljää eri ominaisuutta, joista viimeisimmän toiminnallisuuden kuvaus on epäselvä.

Poissulkemisen perusteeksi ilmoitettuun referenssilomakkeen kohtaan ”Referenssitoimitukseen sisältyy ohjelmistoratkaisun kehittämistä ja räätälöintiä tilaajaan tarpeiden mukaisesti” Tietoa Finland on vastannut ”Ei”, koska tällaista räätälöintiä ei ole ollut tarpeen tehdä.

Tietoa Finland Oy:n tarjoama sovellus on modulaarinen kokonaisuus, jossa on paljon valmisominaisuuksia ja mahdollisuus monipuoliseen käyttöön ilman räätälöintiä, mutta samaan aikaan sovellus ja sen kehittäjäyhtiö mahdollistavat räätälöinnin.

Tietoa Finland Oy on vastauksessaan korostanut tarjotun sovelluksen valmiusasteen suomaan helppoutta ja sovelluksen kypsyysastetta, mistä syystä asiakaskohtaiselle räätälöinnille ei ole ollut tarvetta. Sovellusten

räätälöintitarve on poikkeuksetta negatiivinen ominaisuus, joka tulisi tulkita sovelluksen heikkoudeksi.

Tällä perusteella Tietoa Finland Oy:n tarjoama tuote täyttää asetetun vaatimuksen johtuen tuotteen ominaisuuksista, mistä johtuen räätälöinti on ollut tarpeetonta.

Kehittämistä ja räätälöintiä koskeva referenssivaatimuksen kohta on turha ja Tietoa Finland Oy:n näkemyksen mukaan virheellinen poissulkemisperuste. Vaatimus tosiasiallisesti hyödyntää tarjoajia, joiden tuotteilla ei ole mahdollista konfiguroida tilaajan tarpeisiin, vaan joiden käyttöönotto vaatii lisätyötä.

Lisäksi Tietoa Finland Oy toteaa, että tarjouspyynnön mukaan tilaaja voi sulkea pois sellaisen tarjoajan, joka ei täytä soveltuvuusvaatimuksia. Tarjouspyynnön teksti antaa ymmärtää, että tilaaja käyttää harkintaansa soveltuvuusvaatimusten arvioinnissa eikä niiden yksityiskohtainen tulkinta johda suoraan hylkäämiseen. Oikeustapausten perusteella tarjouspyyntöaineiston ristiriitaisuudet tulee tulkita tarjoajien eduksi ja tarjoajille tulisi antaa mahdollisuus täsmentää ilmoittamiaan tietoja.

Asianosaisen kuuleminen

Hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selvityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Tarjouskilpailussa tarjouksen jättäneelle Collaprime Oy:lle on varattu tilaisuus lausua näkemyksensä hankinta- ja vaatimusten esittämistä vaatimuksista ja selvityksestä. Collaprime Oy on antanut lausuman 6.6.2022. Lausumassa on todettu muun muassa seuraavaa:

Pakolliset vaatimukset eivät ole tulkinnanvaraisia. Päinvastoin kuin Tietoa Finland Oy esittää, kohdan 4 vaatimuksen kuvaus on ollut selkeä ja ymmärrettävä. Tietoa Finland Oy ei ole esittänyt referenssiä pakollisesta vaatimuksesta 4.

Tarjouspyyntö kokonaisuudessaan ja siihen sisältyvät pakolliset vaatimukset ovat perusteltuja, asiantuntevasti laadittuja, johdonmukaisesti esitettyjä ja niistä saa hyvin käsityksen tilaajan tarpeesta.

Ohjelmiston käyttäjäryhmäkohtainen räätälöinti ja tilaajan omien ominaisuuksien kehittäminen on vahvuus ja ymmärrettävästi tilaajan toive. Tämä on nykyaikaisessa ohjelmistojen tehokkaassa käyttämisessä ja hallinnassa lähes välttämätöntä. Teknologiaympäristö ja tarpeet muuttuvat kiihtyvällä tahdilla, ohjelmistojen ja niiden käytön prosessien täy-

tyy kyetä tukemaan muutoksia mahdollisimman ennakoivasti ja ketterästi.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijän vastaselitys

Tietoa Finland Oy:lle on varattu tilaisuus antaa vastaselitys Collaprimo Oy:n antaman lausuman johdosta. Tietoa Finland Oy on antanut vastaselityksen 16.6.2022.

Tietoa Finland Oy viittaa vastaselityksessään tarjouspyyntöön, alkupe räiseen tarjoukseen ja sen hylkäämispäätöksestä tehtyyn oikaisuvaatimukseen. Lisäksi Tietoa Finland Oy toteaa, että asiakokonaisuuden vallitsevien tosiasioiden ja tulkinnanvaraisuuden havainnointia varten Tietoa Finland Oy saattaa erimielisyyden arvioijien tietoon, että tarjouspyynnön vaatimuksen 4 mukaiset pakolliset referenssit ovat olleet koko ajan olemassa.

Tietoa Finland Oy on toimittanut vastaselityksen liitteenä referenssilomakkeen, jossa on muutettu referenssejä koskevia tietoja.

Sovellettavat säännökset

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 104 §:n mukaan hankintayksikön on pyydettävä hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä toimittajia määräaikaan mennessä esittämään tarjouksensa. Tarjouspyyntö on tehtävä kirjallisesti ja laadittava siten, että sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan hankintailmoituksessa ja tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintailmoitusta, tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava pois tarjouskilpailusta. Hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta määräajassa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja ja asiakirjoja.

Hankintalain 105 §:n mukaan hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia tarjoajan soveltavuudelle. Soveltuvuutta koskevien vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan kohteeseen. Hankintayksikön tulee ilmoittaa käyttämänsä vaatimukset hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. Hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia. Hankintayk-

sikkö voi vaatia, että tarjoajat antavat tarjouksensa osana vakuutuksen, että ne täyttävät hankintayksikön asettamat soveltuvuutta koskevat vaatimukset. Vakuutuksessa annettujen tietojen paikkansapitävyys tulee tarkastaa tarjouskilpailun voittajan osalta ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista.

Ehdokkaiden ja tarjoajien sulkemisessa tarjouskilpailun ulkopuolelle ja soveltuvuutta koskevien vaatimusten asettamisessa voidaan noudattaa, mitä hankintalain 80—86 §:ssä säädetään.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

1. Referenssitoimitusta koskeva ohjeistus ja harkintavallan käyttö

Tietoa Finland Oy on esittänyt, että tarjouspyyntöasiakirjoissa ollut referenssivaatimus ja tarjoajan soveltuvuuden arviointia koskevat ohjetekstit olisivat olleet epäselviä ja antaneet myös ymmärtää, että hankintayksikkö voisi käyttää harkintaansa soveltuvuusvaatimusten arvioinnissa, eikä niiden yksityiskohtainen tulkinta johtaisi suoraan tarjoajan hylkäämiseen.

Tältä osin on todettava, että hankintalain 105 §:n 1 momentissa säädetään nimenomaisesti, että hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Edellä mainitun pakottavan lain säännöksen perusteella voidaan todeta olleen myös tarjoajien näkökulmasta selvää ja ennakoitavissa, että pakolliseksi ilmoitettuun referenssivaatimukseen annettu kielteinen vastaus tulee johtamaan tarjoajan poissulkemiseen tarjouskilpailusta, vaikka tarjouspyyntöasiakirjojen ohjeteksteissä on käytetty ilmaisuja ”voidaan sulkea pois” ja ”voidaan hylätä”.

Referenssivaatimuksen esitetyn epäselvyyden osalta on todettava, että ohjelmistoalalla ammattimaisesti toimivan yrityksen olisi tullut ymmärtää, mitä ohjelmistoratkaisun räätälöinnillä ja kehittämisellä tilaajan tarpeiden mukaisesti tarkoitetaan. Lisäksi tarjouskilpailun aikana tarjoajilla olisi ollut myös mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä esimerkiksi tarjoajan tulkinnanvaraiseksi kokemasta referenssivaatimuksesta, mutta tällaisia kysymyksiä ei tarkasteltavana olevan referenssivaatimuksen osalta esitetty.

Edellä mainituin perustein tarjouspyyntöasiakirjat eivät ole olleet esitetyltä osin epäselviä, eikä hankintayksiköllä ei ole ollut myöskään harkintavaltaa päättää ottaa mukaan tarjouskilpailuun tarjoajia, jotka eivät täyty pakollisia soveltuvuusvaatimuksia.

2. Referenssivaatimuksen tarpeellisuus ja oikeasuhtaisuus

Tietoa Finland Oy on esittänyt hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että referenssitoimituksen tilaajakohosta kehittämistä ja räätälöintiä koskeva vaatimus olisi ollut turha ja virheellinen. Tietoa Finland Oy:n mukaan sovellusten räätälöintitarve on poikkeuksetta negatiivinen ominaisuus, joka tulisi tulkita sovelluksen heikkoudeksi. Vaatimus tosiasiallisesti hyödyntää tarjoajia, joiden tuotteilla ei ole mahdollista konfiguroida tilaajan tarpeisiin, vaan joiden käyttöönotto vaatii lisätyötä.

Tältä osin on huomioitava, että hankintalain 105 §:n 1 momentin mukaisesti hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia tarjoajan soveltuvuudelle sillä ehdolla, että soveltuvuutta koskevat vaatimukset ovat oikeassa suhteessa hankinnan kohteeseen.

Referenssivaatimuksen tarpeellisuutta ja oikeasuhtaisuutta arvioitaessa on huomioitava, että tässä tapauksessa hankintayksikkö on hakenut tarjouskilpailussa nimenomaisesti tilaajan tarpeiden perusteella kehitettävää ratkaisua, koska ohjelmistoratkaisua on Cave-tilojen mahdollisimman monipuolisen hyödyntämisen tarkoituksessa tarpeen pystyä sopimuskaudella mukauttamaan monenlaisten erilaisten aineistojen kehittyviin visualisointitarpeisiin sopivaksi. Muun muassa tarjouspyynnön liitteenä olleen hankinnan kohteen kuvauksen mukaan hankintayksikkö on edellyttänyt, että valittava toimittaja kehittää sopimusaikana ohjelmistoa yhteistyössä tilaajan pääkäyttäjien kanssa. Tästä syystä hankintayksiköllä on ollut hankinnan kohteeseen nähden perusteltu syy edellyttää tarjoajalta myös aiempaa referenssikokemusta ohjelmistoratkaisun kehittämisestä ja räätälöinnistä tilaajan tarpeiden mukaisesti.

Hankintalain avoimuus- ja tasapuolisuusvaatimusten kannalta hyväksyttävää ei olisi myöskään poistaa pakolliseksi ilmoitettua referenssivaatimuksen kohtaa kesken hankintamenettelyn tai hyväksyä menettelyyn mukaan tarjoajaa, jonka ilmoittamat referenssitiedot eivät täytä ilmoitettua vaatimusta. Mikäli tarjoajien soveltuvuuteen liittyviä pakollisia vaatimuksia haluttaisiin poistaa tai lieventää, hankintamenettely tulisi keskeyttää ja kilpailuttaa uudelleen julkaisemalla uusi muutetut vaatimukset sisältävä hankintailmoitus.

3. Referenssitoimitusta koskevien tietojen täydentäminen

Tietoa Finland Oy on myös esittänyt, että oikeustapausten perusteella tarjouspyyntöaineiston ristiriitaisuudet tulee tulkita tarjoajien eduksi ja tarjoajille tulisi antaa mahdollisuus täsmentää ilmoittamia tietoja. Tietoa Finland Oy:n mukaan sen tarjoama sovellus on modulaarinen kokonaisuus, jossa on paljon valmisominaisuuksia ja mahdollisuus monipuoliseen käyttöön ilman räätälöintiä, mutta samaan aikaan sovellus ja sen kehittäjäyhtiö mahdollistavat räätälöinnin. Lisäksi Tietoa Finland Oy

on vastaselityksensä yhteydessä pyrkinyt oikaisemaan alkuperäisen tarjouksen yhteydessä antamia referenssitietoja sellaisiksi, että ne täyttävät pakollisen referenssivaatimuksen.

Tältä osin on huomioitava, että hankintalain 104 §:n 2 momentin ja sitä koskevan hallituksen esityksen mukaan tarjoaja vastaa tarjouksestaan ja siitä, että se on hankintayksikön asettamien vaatimusten mukainen (HE 108/2016, s. 212). Hallituksen esityksen mukaan hankintayksiköllä olisi harkintavaltaa siitä, pyytääkö se tarjoajia täsmentämään tai täydentämään asiakirjoja. Hankintayksiköllä ei sitä vastoin olisi velvollisuutta antaa tarjoajille oikeutta täsmentää tai täydentää tarjouksia, eikä tarjoajalla olisi oikeutta vaatia lisäaikaa ja mahdollisuutta tarjouksen loppuunsaattamiseksi hankinta-asiakirjojen vaatimalle tasolle. Tarjousten täsmentäminen ja täydentäminen olisi sallittua, jos kysymys olisi epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä. Sen sijaan hankintayksikön ei kuitenkaan tulisi sallia tarjousten olennaisista muutamista (HE 108/2016, s. 173-174).

Soveltuvuutta koskevien tietojen täydentämisen osalta hallituksen esityksessä todetaan, että tarjoajien ei olisi sallittua tehdä olennaisia muutoksia toimittamiinsa tietoihin ja asiakirjoihin. Esimerkiksi ehdokkaan tai tarjoajan ei tulisi sallia vaihtaa sellaista referenssiä, joka ei täytä hankintayksikön esittämiä vaatimuksia, mutta hankintayksikkö voisi pyytää tarjoajalta lisäselvitystä referenssin sisällöstä (HE 108/2016, s. 174).

Edellä mainittujen oikeusohjeiden mukaisesti on todettava, että hankintayksiköllä ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta pyytää tarjoajaa täydentämään referenssejä koskevia vastauksiaan. Tarjoajalla ei myöskään ole lähtökohtaisesti oikeutta vaatia mahdollisuutta täydentää virheelliseksi katsomiaan tarjouksen tietoja jälkikäteen tarjouspyynnön vaatimusten mukaisesti.

Lisäksi täydentämisestä koskevassa harkinnassa on otettava huomioon se, että tässä tapauksessa kyse ei ole myöskään ollut siitä, että tarjoajan referenssilomakkeella antama vastaus referenssivaatimukseen olisi ollut hankintayksikön näkökulmasta missään määrin tulkinnanvarainen ja siten mahdollisesti tarkennusta vaativa. Tarjoaja on vastannut referenssilomakkeella esitettyyn pakolliseen vaatimukseen yksiselitteisesti ”Ei” ja lisäksi tarkentanut vastaustaan toteamalla referenssitiedon olleen valmisratkaisu, jonka osalta ei ole tarvetta räätälöinnille (”Out of the box solution, no need for custom coding”). Näin ollen hankintayksiköllä ei ole ollut päätöksentekovaiheessa aihetta epäillä Tietoa Finland Oy:n antamien tietojen paikkaansa pitävyyttä.

Tietoa Finland Oy ei ole myöskään tekemässään hankintaoikaisuvaatimuksessa esittänyt, että alkuperäisen tarjouksen yhteydessä ilmoitet-

tuun pakolliseen referenssitoimitukseen olisi tosiasiasa sisältynyt referenssitoimitukselta edellytetyjä ominaisuuksia. Hankinta-oikaisuvaatimuksessa Tietoa Finland Oy on ainoastaan esittänyt, että tarjottu sovellus ja sen kehittäjäyhtiö sinällään mahdollistavat räätälöinnin, mutta ei sitä, että tarjouksen yhteydessä esitetty referenssitoimitus olisi nimenomaisesti sisältänyt räätälöintiä ja kehittämistä tilaajan tarpeiden mukaisesti.

Vasta Collapriime Oy:n lausuman perusteella annetun vastaselityksen liitteenä Tietoa Finland Oy on toimittanut referenssilomakkeen, jossa alkuperäiseen referenssivaatimukseen liittynyt ”Ei”-vastaus on korjattu ”Yes”-vastaukseksi. Vastausta tarkentava selostus on lisäksi muutettu muotoon, joka viittaa siihen, että referenssitoimitus olisi Tieto Finland Oy:n käsityksen mukaan sittenkin sisältänyt räätälöintiä tai kehittämistä.

Tältä osin on todettava, että tässä vaiheessa ei ole tarpeen ottaa tarkemmin kantaa siihen, onko Tietoa Finland Oy:n alkuperäisen tarjouksen yhteydessä esittämä referenssitoimitus täyttänyt tosiasiasa räätälöintiä ja kehittämistä koskevan vaatimuksen siten kuin Tietoa Finland Oy on jälkikäteen vastaselitysvaiheessa esittänyt. Referenssivastauksen muuttamisen sallimista ei voitaisi joka tapauksessa pitää tarjoajien tasapuolisen kohtelun vaatimuksen mukaisena.

Hankintalain mukaisesti tarjoaja vastaa tarjouksessa esitettyjen tietojen tarjouspyynnön mukaisuudesta, ja toisaalta hankintayksiköllä on ollut oikeus luottaa sen yhteydessä ilmoitettuihin tietoihin. Referenssitoimitusta koskevien yksiselitteisten vastausten muuttamista jälkikäteen päinvastaisiksi kuin mitä alkuperäisessä tarjouksessa on ilmoitettu, ei voitaisi pitää tässä tapauksessa asianmukaisena. Tällainen menettelytapa rinnastuisi ennemmin hankintalain esitöissä tarkoitettuun tarjouksen tietojen olennaiseen muuttamiseen kuin epäolennaisen puutteen tai virheen korjaamiseen. Tästä syystä mahdollisuutta tarjoajan virheelliseksi esittämän referenssivastauksen muuttamiseen ei ole perusteltua sallia.

Johtopäätökset

Hankinta on toteutettu hankintalain mukaisesti. Tarjoajien soveltuvuus ja poissulkeminen tarjouskilpailusta on arvioitu tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti noudattaen hankintaan sovellettavia hankintalain säännöksiä. Edellä esitetyillä perusteilla Tietoa Finland Oy:n tekemä hankinta-oikaisuvaatimus ei anna aihetta muuttaa tietohallintopäällikön tekemää hankintapäätöstä.

Toimivalta

16.08.2022

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jaakko Seppänen, lakimies, puhelin: 310 39062
jaakko.seppanen(a)hel.fi
Juha Tuomainen, tietomalliasiantuntija, puhelin: 040 643 2863
juha.o.tuomainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus, Tietoa Finland Oy
- 2 Lausuma, Collapime Oy
- 3 Vastaselitys, Tietoa Finland Oy

Oheismateriaali

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Hankintamenettelyn kuvaus
- 3 Referenssilomake, Tietoa Finland Oy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Collapime Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Tietohallintopalvelut Tietohallintopäällikkö
10.05.2022 § 10

HEL 2022-004238 T 02 08 02 00

Päätös

Tietohallintopäällikkö päätti kutsua alustavien tarjousten perusteella Cave-tilojen ohjelmistoratkaisun hankinnan neuvotteluihin Collaprim Oy:n.

Tietohallintopäällikkö päätti sulkea Tietoa Finland Oy:n tarjouskilpailusta, koska Tietoa Finland Oy ei täyttänyt tarjouskilpailussa tarjoajien soveltavuudelle asetettuja pakollisia vaatimuksia.

Päätöksen perustelut

Hankinnan kohde ja hankintamenettely

Kaupunkiympäristötaloon osoitteessa Työpajankatu 8, 00580 Helsinki tulee kaksi virtuaalista Cave-tilaa, joissa voidaan katsoa digitaalista aineistoa kolmiulotteisesti ja todentuntuisesti. Tässä kilpailutuksessa haetaan Cave-tiloihin aineistojen visualisointitarpeisiin soveltuvaa ohjelmistoratkaisua.

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunkiympäristön toimialan 8.4.2022 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2022-004238. Kyseessä on kansallisen kynnyksarvon ylittävä palveluhankinta.

Hankinnasta on julkaistu kansallinen hankintailmoitus sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi.

Hankintailmoituksessa ilmoitettiin tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaalin ko. tarjouspyyntöä koskeva Internet-osoite, josta tarjouspyyntöasiakirjat olivat sähköisesti saatavissa.

Hankintaan sovelletaan hankintalain (1397/2016) 11 luvun kansallisia hankintoja koskevia säännöksiä. Hankintamenettelynä käytetään avointa menettelyä, kuitenkin sillä erotuksella, että menettelyyn sisältyy alustavien tarjousten pohjalta käytäviä täsmentäviä ja tarjousten parantamiseen tähtäviä neuvotteluja hankintamenettelyyn mukaan valittujen tarjoajien kanssa. Neuvottelujen jälkeen hankintayksikkö pyytää erikseen neuvotteluihin osallistuneilta tarjoajilta lopulliset ja sitovat tarjoukset, joiden hinta-laatusuhteen vertailun perusteella hankintayksikkö valitsee toimittajan.

Saadut alustavat tarjoukset

Määräaikaan 3.5.2022 klo 12 mennessä alustavan tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat:

Tietoa Finland Oy
Collaprim Oy

Saaduista tarjouksista laadittiin avauspöytäkirja.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitettiin tarjoajien soveltuvuutta koskevat rahoitukselliseen ja taloudelliseen tilanteeseen, tekniseen suorituskykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät vaatimukset sekä niiden täyttymisen varmistamiseksi vaaditut selvitykset.

Tarkastusvaiheessa todettiin, että Tietoa Finland Oy ei täytä kaikilta osin esitettyjä soveltuvuusvaatimuksia, sillä toimittajan esittämä referenssitoimitus ei vastaa pakolliselle referenssitoimitukselle asetettuja sisällöllisiä vaatimuksia. Tarjoaja on vastannut toimittamassaan referenssilomakkeessa, että ilmoitettu referenssitoimitus ei täytä hankintayksikön asettamaa pakollista vaatimusta ”Referenssitoimitukseen sisältyy ohjelmistoratkaisun kehittämistä ja räätälöintiä tilaajan tarpeiden mukaisesti.”

Näin ollen Tietoa Finland Oy tulee sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi.

Collaprimo Oy on esittänyt vaaditut selvitykset tarjouspyynnön mukaisesti ja täyttää alustavassa tarjouksessaan ilmoittamiensa tietojen mukaan asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Alustavien tarjousten tarkastus

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitettiin alustavan tarjouksen sisällölle asetetut vähimmäisvaatimukset.

Collaprimo Oy:n alustava tarjous täytti sen sisällölle asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjoajien valinta neuvotteluihin

Tarjouspyynnön liitteessä Hankintamenettelyn kuvaus on kuvattu perusteet tarjoajien valinnasta neuvotteluihin.

Hankintamenettelyn kuvauksessa todetaan, että mikäli soveltuvuusvaatimukset ja vähimmäisvaatimukset täyttäviä tarjoajia on vähemmän kuin kolme, hankintayksikkö voi päättää jatkaa hankintamenettelyä neuvotteluvaiheeseen kyseisten vaatimukset täyttävien tarjoajien kanssa, tai hankintayksikkö voi vaihtoehtoisesti päättää hankintamenettelyn keskeyttämisestä.

Tässä tapauksessa ainoastaan Collaprimo Oy:n alustava tarjous on täyttänyt pakolliset soveltuvuusvaatimukset ja vähimmäisvaatimukset. Hankintayksikkö arvioi Collaprimo Oy:n alustavan tarjouksen perusteel-

16.08.2022

la, että hankintamenettelyn tuloksena on edelleen mahdollista saavuttaa hankintayksikön vaatimukset täyttävä ja hinta-laatusuhteeltaan edullinen tarjous, ja päättää siksi jatkaa hankintamenettelyä neuvotteluvaiheeseen Collapime Oy:n kanssa. Collapime Oy:lle toimitetaan erikseen kutsu neuvotteluihin.

Viranhaltijan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen (Kylk 11.5.2021 § 248) mukaan tietohallintopäälliköllä on hankintavaltuudet enintään 1 000 000 euron suuruisiin hankintoihin. Tietohallintopäällikkö on näin ollen toimivaltainen päättämään hankinnasta.

Lisätiedot

Kimmo Iirola, ICT erityisasiantuntija, puhelin: 31034020
kimmo.irola(a)hel.fi